

Lietuvos valstybę auginame kasdien ir kiekvienas

Laura Čiudinaitė. Kovo 11-osios minėjimas Halo ir Skantorpo lituanistinėse mokyklose

Noras būti laisvais savo šalies piliečiais, nevaržomai kalbėti gimtąja kalba – vienas iš pagrindinių visaverčio gyvenimo siekių.

Kovo 11-oji kiekvienais metais primena, kad mes kaip ir paukščiai turime ir saugome savo pasaulio medžio šaką. Nueitas nepriklausomybės kelias šiandieną lygiai taip pat svarbus, kaip ir prieš jam prasidedant. Tai istorija, kupina meilės Lietuvai, vienybės, skatinanti didžiuotis savo šalimi – esame maža tauta, ne tik turinti didelį užmojų bei norų, bet ir nuveikusi didelius darbus. Lietuvybės skatinimas ir noras išsaugoti ir perduoti savo tautinį identitetą jaunajai kartai, ypač gyvenant išeivijoje, toli nuo gimtosios Lietuvos, žadina nenumaldomą norą įskiepyti vaikams, kas yra laisvė, ką reiškia būti laisvam, nepriklausomam ir nevaržomam. Gimtosios šalies istoriniai įvykiai kiekvienais metais suburia Halo (angl. *Hull*) ir Skantorpo (angl. *Scunthorpe*) lituanistines mokyklas į aktyvius Lietuvos valstybės švenčių minėjimus.

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena – iškovota galybė. Galimybę gyventi laisvai ir vieningai žyminčios dienos minėjimą pradėjome iki pat širdies gelmių įaugusiu Lietuvos valstybės himnu „Tautiška giesmė“. Artėjant Kovo 11-ajai norisi sugrįžti į praeitį, prisiminti, kaip buvo kovojama dėl Lietuvos valstybės nepriklausomybės, todėl, sugiedojus giesmę, susirinkusiųjų dėmesį atkreipėme į žodį *laisvė*: mokiniai, jų tėveliai ir bendruomenė dalijosi patirtimi ir mintimis, kaip jie supranta žodį *laisvė* ir ką jis jiems reiškia. „Laisvė – tai laisvai kalbėti ir būti nesuvaržytam“ – aiškino antros klasės mokinė. „Laisvė – tai galimybė laisvai

kalbėti gimtąja kalba ir daryti tai, ką nori, laisva valia, savo nuožiūra, o ne kitiems paliepus“ – pritarė prisiminimais į praeitį sugrįžę mokinių tėveliai. Laisvės sąvoka yra daugialypė, sukelianti įvairių asociacijų – kiekvienas ją suvokia skirtingai, tačiau apibendrintai laisvę Halo ir Skantorpo mokyklos mokiniai bei bendruomenė apibrėžia kaip nesuvaržytą, laisvą ir nepriklausomą savo šalies pilietį, galintį laisvai veikti, vadovaujantis asmeninėmis gyvenimo vertybėmis. Taigi nesvarbu, kokiame pasaulio kampelyje mes gyventume – esame viena tauta, kurią jungia ta pati istorija, kalba.

SONY DSC

Puiki ir pakili nuotaika apgaubė Halo ir Skantorpo lituanistines mokyklas, prisiminus nueitą nepriklausomybės kelią. Iškart po diskusijos apie laisvę bei prisiminus istorinius įvykius, visus susirinkusius kvietėme susiskirstyti į mišrias vaikų ir tėvelių komandas viktorinai, skirtai Kovo 11-ajai. Susiformavusios komandos turėjo susigalvoti pavadinimus, kurie simbolizuoja Lietuvą. Ilgai netrukus komandos jau turėjo savo išskirtinius pavadinimus: „Trispalvė“, „Laisvė“, „Vytis“, „Laisvė ir gynėjai“, „Nemunas“, „Už laisvę“ ir „Ąžuoliukai“. „Ąžuoliukų“ komanda, paklausta, kodėl būtent tokį pavadinimą pasirinko, su pasididžiavimu atsakė, kad „mes kieti kaip ąžuoliukai“. Pavadinimas išdavė, kad ši

komanda nė neketina pasiduoti. Simbolizuodami mūsų nacionalinį medį, tvirtumą ir jėgą, komandos nariai aiškiai ir užtikrintai atsakinėjo į viktorinos klausimus. Galima spėlioti, sutapimas ar ne, bet ši komanda ir tapo Skantorpo lituanistinės mokyklos viktorinos nugalėtoja, atsakiusi į visus klausimus teisingai. Nusiteikimas, ryžtas ir žinios neapleido jų nė akimirką. Halo lituanistinėje mokykloje pergale didžiavosi „Trispalvės“ komandos nariai. Istorinių žinių viktorinos tikslas – prisiminti svarbiausius įvykius apie Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą. Klausimus sudarė trys temos: Sąjūdis, Baltijos kelias ir pirmieji metai po nepriklausomybės atgavimo. Prizinių vietų laimėtojai buvo apdovanoti diplomais, o likusieji – padėkos raštais už aktyvų dalyvavimą Kovo 11-osios minėjime.

Lietuvos gimtadienį tęsėme smagiu interviu. Mokiniai, atstovaudami žiniasklaidai kaip tikri žurnalistai, drąsiai klausinėjo visų susirinkusių apie minėjimą. Visų buvo paklausta bent po vieną klausimą apie Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną ir su ja susijusius įvykius, datas, žmones. Pirmuoju klausimu mokiniai tikrino tėvelių žinias, ar jie apskritai žino, ką šiandieną švenčiame. Džiaugiamės, kad visi šventėje dalyvavusieji nė nesudvejojo dėl atsakymo. Kitu klausimu siekėme išgirsti detalesnius pasakojimus apie istorinę Kovo 11-osios dieną: „Ar atsimenate tą dieną, kai buvo atkurta Lietuvos Nepriklausomybė?“ – klausė mokiniai. „Kurgi pamirši, – pradėjo pasakoti tėveliai. – Ši diena niekada nepasimirš. Nepamiršime mes jos ne tik dėl to, kad tai mūsų valstybės istorinė diena, bet ir dėl to, kad prieš akis atgyja tuometiniai įvykiai, aplanko tądien užplūdę jausmai – baimė ir nežinomybė dėl tolimesnio savo gyvenimo.“ Iš praeities įvykių grįžome į šiandieną ir klausėme: „Kiek Lietuva švenčia gimtadienį ir kaip, jūsų manymu, reikėtų juos švęsti?“ Atsakymų buvo įvairiausių: vieni nieko nenorėtų keisti ir jiems labai smagu taip, kaip Lietuva mini gimtadienius šiandieną, kiti norėtų, jog daugiau būtų inicijuojama pilietinių akcijų, skirtų Lietuvos valstybinėms šventėms minėti. Įsitikinome, kad istorinės datos, įvykiai vis dar gyvi tėvelių atminty. O ar mokiniai ir tėveliai žino, kas šiuo metu valdo Lietuvą? Ar gali pasakyti vardą, pavardę? Visi

vieningai atsakė, jog tai Dalia Grybauskaitė. Kovo 11-oji simbolizuoja mūsų tautos valią ir nepalaužiamą norą būti laisvais savo šalies piliečiais ne tik istorinę dieną, bet ir šiandieną. Lietuvos valstybę auginame kasdien ir kiekvienas, todėl mylėkime ir tikėkime ateities Lietuvą.

SONY DSC

Minėdamos 27-ąsias Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo metines, mokyklos aktyviai dalyvavo pilietinėje iniciatyvoje „Gyvasis tautos žiedas“. Prisidėti prie nacionalinės pilietiškumo iniciatyvos pakvietė Tarptautinė komisija kartu su šios idėjos autoriais – Panevėžio Kastyčio Ramanausko lopšeliu-darželiu. Mokiniai iš anksto buvo informuoti apie šią gražią iniciatyvą, todėl lituanistinėse mokyklose pamokų ir pertraukų metu šurmuliavo vaikai, pasipuošę Lietuvos vėliavos spalvomis: vieni vilkėjo geltonus marškinėlius, kiti – žalius, o dar kiti – raudonus sijonus ar megztinius. Tai spalvos, iš kurių formavome gyvąją tautos žiedą, skirtą Lietuvai. Šia iniciatyva siekėme masiškai, patraukliai ir žaismingai paminėti vieną svarbiausių mūsų valstybės istorinių datų, skatinti jaunimo pilietinį aktyvumą, domėjimąsi savo šalies istorija, prisiminti, kokiomis sąlygomis ir kaip buvo atkurta Lietuvos Nepriklausomybė 1990 metais, paskatinti jaunimą pamąstyti ir padiskutuoti, ką reiškia laisvė ir demokratija, paskatinti supratimą, kad laisvė – tai

ne duotybė, už ją reikia kovoti ir dėl jos aukotis, rūpintis, puoselėti bei stiprinti pilietinę vienybę ir pasididžiavimą savo valstybe, kad ir kur būtum.

Meilė tėvynei yra galingiausias ginklas. Siekdama palaikyti glaudžius ryšius su Lietuva, Halo lituanistinė mokykla džiaugiasi dalyvaudama dar viename tarptautiniame interaktyvaus pilietiškumo ugdymo projekte – „Mes mokomės mylėti Lietuvą 2017“, kurį įgyvendina kartu su Lietuvoje veikiančiu Vilainių mokykla-darželiu „Obelėlė“. Projektas skirtas Kovo 11-ajai, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai. Šiuo projektu siekiama ugdyti vaikų tautinį ir pilietinį sąmoningumą, patriotinius jausmus tėvynei, plėsti vaikų supratimą apie Lietuvą. Vizija – abiem švietimo įstaigoms įsiliesti į projektą „Kaip surasti Lietuvą“ 2018 metų vasario 16-ąją, minint Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį. Projekto misija – padėti darniai bendradarbiauti ugdymo įstaigoms patraukliais patirtinio ugdymo būdais, ugdyti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų pilietiškumą, siekti gilesnio vaikų kultūrinio, pilietinio ir tradicijų suvokimo.

Pirmajame projekto etape abiejų švietimo įstaigų mokiniai savarankiškai analizavo tėvynės temą, kaupė ir rinko informaciją apie Lietuvą, savo artimiausią aplinką ir, remdamiesi sukaupta medžiaga, atliko su lietuvybe susijusius kūrybinius darbus, mokėsi lietuviškų dainų ir eilėraščių tėvynės tema. Baigiamojo projekto metu dalyviai skambino vieni kitiems naudodami „Skype“. Pokalbio metu mokiniai sveikinosi vieni su kitais, sveikinimo žodį tarė mokyklos-darželio „Obelėlė“ direktorė Renata Zigmantavičienė, o Halo lituanistinei mokyklai atstovavo mokyklos direktorė Raimonda Kirtiklytė. Iškart po sveikinamųjų žodžių buvo giedamas Lietuvos valstybės himnas. Projekto metu buvo įgyvendintos šios veiklos: „Obelėlės“ vaikai atliko dainelę „Lietuvėlė“, padėklamavo eilėraštį „Lietuvos pilietis“ – klausimus uždavė Halo lituanistinės mokyklos mokiniai, o atsakinėjo „Obelėlės“ vaikai. Iškart po eilėraščio „Obelėlės“ mokyklos mokiniai atliko dar vieną lietuvišką dainelę „Obelėlė“. Dėkodami projekto dalyviams, Halo lituanistinės mokyklos mokiniai sakė palinkėjimus ir papasakojo apie gyvenimą ir mokymąsi išeivijoje.

Bendradarbiavimas su Lietuvos mokyklos mokiniais išeivijos vaikams suteikė didžiulį džiaugsmą. Atsidėkodami vieni kitiems už gražų ir šiltą bendradarbiavimą, abiejų mokyklų mokiniai išsiuntė sveikinamuosius atvirukus, taip tikėdamiesi dar artimiau susipažinti su kitos mokyklos mokiniais bei rasti naujų draugų kitoje šalyje. Projektą vainikavo nuotraukų ir vaikų minčių apie projektą paroda. Parodoje atsispindėjo projekto metu vykdytos veiklos, mokyklų

bendradarbiavimas.

Kovo 11-oji mums įsimintina diena. Tądien mes buvome vieningi, bebaimiai ir troškome laisvės, būti nepriklausomi. Šią gražią ir svarbią pavasario dieną pasidžiaukime atkurta nepriklausoma Lietuvos valstybe ir palinkėkime vieni kitiems būti tokiems tvirtiems ir vieningiems, kokie tądien buvo mūsų tautiečiai. Didžiuokimės, kad esame laisva Tauta, kurdami ir įgyvendindami gražiausius projektus savo identiteto išsaugojimui!

Aušros Mikštienės nuotraukos

pasauliolietuvis.lt

Mielai pasidalysime svetainėje ir žurnale skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

